

stærkt forøgende paa Statsbanernes Virksomhed og derved muliggøre, at Driften kan bære sig. Men jeg tilføjer, at hele Forudsætningen for det, jeg anbefaler, er, at vi gør os det klart, at vi ikke kan forlange Forrentning af Statsbanernes Kapital i en Krisetid, hvor ingen Bedrifter, hverken Landbrugsbedrift eller Industribedrift, tør stille saadanne Krav til sig selv, at de nødvendigvis skal have en Kapitalforrentning, men maa være glade, mange af dem, naar de blot kan faa deres Bedrift til at gaa rundt.

Naar det ærede Medlem Hr. Pürschel spørger, hvorfor man da vil have et Beløb til Anvendelse i det Øjeblik, man gennemfører en saadan Takstnedsættelse, altsaa i indeværende Aar, skal jeg sige, at det er af den ganske simple Grund, at al Erfaring viser, at i det Øjeblik en Takstnedsættelse kommer, vil der altid nogen Tid derpaa, inden Erhvervslivet og Vareforsendelsen har afpasset sig derefter, nødvendigvis være et midlertidigt Tab, og det er til Imødegaaelse deraf, jeg vil mene, at et saadant Beløb kunde være rigtigt. Men hvorvidt Afgiften skal anvendes hertil eller til Lettelse for Kommunerne, det vil jo blive Genstand for videre Overvejelse; jeg har her blot anført min personlige Mening.

Jeg tror imidlertid, at den højtærede Trafikministers Takstpolitik har været til stor Skade for Regeringens Krisepolitik; den har været tøvende, uden Mod, uden Linie, uensartet. Naar den højtærede Statsminister her har kunnet forelægge Meddelelsen om, at man, naar der nu skal forhandles med os i Finansudvalget, for Postvæsenets Vedkommende vil foreslaa Takstnedsættelser paa tilsammen 9 à 10 Mill. Kr., hvorimod Statsbanetaksternes Nedsættelse kun vil andrage et Beløb af 4½ Mill. Kr., og naar man sammenligner det Omfang, Postvæsenet har, med det uhyre Omfang, Statsbanerne har, saa vil man deraf se, at Postvæsenet har ført en kraftig Takstpolitik, mens Statsbanerne har ført en tøvende, en nølende, en uklar Takstpolitik.

Men der er ogsaa Forhold her, som taler til Undskyldning for den højtærede Trafikminister, thi den højtærede Minister er gaaet ind i sin Politik ud fra den samme Forudsætning som den højtærede Finansminister, at vi skulde have et Pengevæsen i Ro i disse Aar, og ikke, at vi skulde have et Pengevæsen i en pludselig økonomisk Krise. Stærkere Kræfter har drevet de to Ministre bort fra den Basis, hvorpaa de troede at staa sikkert, da de planlagde en Række finansielle og økonomiske Foran-

ståltninger af Værdi og Betydning. I den Overbevisning har den højtærede Trafikminister ogsaa gennemført noget, som han har faaet Bemyndigelse til af Rigsdagen, paa en Maade, som nu virker særdeles uheldigt for ham. Den højtærede Trafikminister anbefalede, at man gennemførte en Ordning, hvorved Statsbanerne kunde drives forretningsmæssigt. Forretningsmæssigt kan man drive Statsbanerne paa alle andre Tider end dem, hvor Landet er i økonomisk Krise, for da kan ingen Statsbane drives forretningsmæssigt. Han fik en Bemyndigelse til at drive Statsbanerne forretningsmæssigt paa den Maade, at han anvendte et Rabatsystem overfor store Kunder. Et saadant System har været kendt ogsaa i Kommunernes Drift overfor Levering af visse Varer. Der var mange, som stod meget tvivlende overfor Rigtigheden af dette, men man gav Ministeren Bemyndigelse dertil, og han har derfor haft Ret til at handle, som han har gjort. Men Ministeren har oprindelig anvendt Rabatsystemet paa et Grundlag — han har nu, saa vidt jeg ved, forladt det —, som er yderst farligt og har været farligt for Muligheden af en Ændring i Takstpolitikken, idet han har givet disse Rabatter i Forhold til den til enhver Tid bestaaende generelle Takst. Da vi i Finansudvalget i sidste Samling anbefalede Trafikministeren at gaa til generelle Takstnedsættelser, sagde han: Det kan jeg bl. a. ikke af den Grund, at jeg har store Rabataftaler med forretningsdrivende, som vil faa den samme Rabat ogsaa paa en nedsat generel Takst. Denne Ordning, at knytte Rabatten til den til enhver Tid bestaaende generelle Takst, bliver farlig i det Øjeblik, man gaar fra et Pengevæsen i Ro over til en Tilstand, hvor Pengevæsenet er i Uro og Landet i økonomisk Krise. Da kan Spørgsmaalet om generelle Takstnedsættelser pludselig dukke op. Men den Gang den højtærede Minister indledede denne sin Politik og gav Rabatten paa denne Maade, har han været fuldt og fast overbevist om, at det, han skulde leve under i de kommende Aar, var et Pengevæsen i Ro. Det er meget beklageligt, at disse Aftaler er truffet saaledes, og jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvornaar han kan frigøre sig for Aftalerne i denne Form. Saa vidt jeg ved, er Rabatten siden et vist Tidspunkt, hvor man havde Lejlighed til at drøfte dette med Ministeren, givet paa en anden Maade, i Forhold til den bestaaende generelle Takst, med andre Ord: den bortfalder, hvis den generelle Takst nedsættes. Jeg vil bede den højtærede Minister udtale sig herom, idet jeg i øvrigt gerne